

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jeliersitz v Nunskeh ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Naša vojna mornarica in — trozveza.

V zadnji čas so se na političnem obzorju pojavili neki znaki, ki vzbujajo sum, kakor da trozveza med našo državo, Nemčijo in Italijo stoji že na zelo slabih nogah.

Z ozirom na to je zanimivo, da spregovorimo o naši vojni mornarici, katerega vprašanja se je dotaknil hrvatski poslanec Biankini v dunajski poslanski zbornici o prilikli razprave nove osnove o novačenju in katero vprašanje je v tesni dotiki s politiko trozvez.

Poslanec Biankini je v svojem znamenitem govoru dejal, da avstrijska mornarica najmanje ne odgovarja potrebam obrambe, najmanje pa za državo, v kateri se nahaja vsa izločna stran Jadranskega morja in ki začenja sanjati o — kolonijalni politiki. V dobi, ko vse civilizovane države obračajo svojo posebno pozornost na ojačanje vojne mornarice, katera utegne priti v bodočem evropskem konfliktu v prvi vrsti v poštev, je Avstrija jedina, ki zanemarja to točko svoje vojne sile.

Ali Avstrija v tem stanju, v katerem se nahaja, niti ne more posvetiti mornarici one pozornosti, katere je potreba, ker jo v tem ovira in zadržuje trojna zveza, katera od nje zahteva močno vojsko na suhem in je prisiljena istej žrtvovati krepot mornarice.

Poleg tega pa Avstrija enako ničesar ne stori za spojenje Dalmacije z ostalimi kulturnimi deželami monarhije potom želesnic, — tako, da bi Dalmacija v slučaju vojne bila prepričena na milost in nemilost sovražniku, ker bi jej po morju ne mogla priteči na pomoč slaba vojna mornarica, po kopnem pa bi istotako ne moglo vojaštvo biti o pravem času na mestu, da zabrani izkrcanje sovražnih čet.

Avstrijska diplomacija, ako nima oči zaprtih, bi morala vedeti, na kateri strani preti državi večja nevarnost in kje se nahajajo njeni pravi interesi.

Naša država niti ne potrebuje krepke vojske na suhem, kajti nevarnost

od strani Nemčije najbrže ni niti tako velika, kakor bi se na prvi hip mislilo, ker ni izključeno, da bi Rusija in Francija ne dovolile, da se Nemčija posebno povzpne na razvalinah Avstrije, a drugod ne potrebujemo vojne sile na suhem v toliki meri.

Vse kaj drugača pa je z mornarico, ker na isto treba da obrača država vso svojo pažnjo glede bodočnosti. Avstrija po svojem položaju je prisiljena, da posveti svojo pažnjo razvoju stvari na Balkanu. A to delo bi bilo brezuspešno brez krepke vojne mornarice in brez želesniških zvez preko vseh hrvatskih zembla. Kdor zasleduje dogodek v Albaniji in v Macedoniji in ni slep na oba očesa, mora uvideti, da brez vojne mornarice niti ni misliti za Avstrijo na stremljenje proti Solunu. Kajti tu se že križajo interesi monarhije z interesu Italije.

Možnost namreč, da se zgradi želesnica Sarajevo-Mitrovica-Solun, bila bi usodenoma za interes Italije v onem ozemlju, to namreč v pogledu morske ceste v Indijo. Italija pa ima še drugih interesov na Balkanu. Njej se namreč cedijo sline po Albaniji, ne govoreč o Dalmaciji, Istri in Trstu, kajti znano je, da bi Italija hotela spremeniti Jadransko morje v — italijansko jezero. V ta namen v zdržuje ona trikrat močeno vojno mornarico nego je avstrijska. Da pa to niso idealne sanje irredentistov, nego program italijanske vlade, o tem se zmore prepričati vsakdo, ki pazno zasleduje italijansko politiko. Tako je n. pr. javna tajnost, da nemire v Novo-Pazarskem sandžaku podpirajo italijanski agentje in to radi gradnje želesnice do Mitrovice. Ti agentje hujskajo mohamedansko ljudstvo na odpor proti gradnji te želesnice, ki je nakanam Italije trn v peti in navajajo ljudstvo do tega, da zagozi turški vladci z ustajo, ako ne prepreči gradnje te želesnice. Tudi je znano, da italijanski agentje prepotujejo vso Albanijo in skušajo zbučati v ljudstvu simpatij za Italijo. Ali pa vidi vse to dunajska diplomacija? Ali hoče spoznati

od kod preti nevarnost monarhiji zaradi zanemarjenja naše vojne mornarice? Ako ta diplomacija ni slepa, moralna bi sposuati, da je skrajni čas, da obrne vso svojo pozornost na ojačanje naše vojne mornarice, kajti baš sedaj, ko Italija resno misli na to, da se približa Franciji ter da z njeno pomočjo nekega dne omogoči izkrcanje svojega vojaštva v Albaniji in kajpak da tudi v Dalmaciji ter se tako najbrže hoče tudi maščevali za svoj poraz pri Visu leta 1866., bila bi taka pozornost na svojem mestu.

Na vse to bi moralna misliti avstrijska diplomacija bolje nego pa na izključno ojačanje svojih čet na kopnem.

Hrvatski poslanec Biankini, ki je pravcati večak v pomorskih vprašanjih, kar je zlasti dokazal s tem svojim govorom v delegacijah, je avstrijsko diplomacijo opozoril na to nevarnost, ob jednem pa tudi izrekel, da je trojna zveza jedina zapreka, da se naša vojna mornarica ne more zadosti pripraviti za možne slučaje v že morda bližnji bodočnosti, ker nalaga naši državi prevelika bremena vojska na suhem.

Poslanec Biankini je s svojim govorom scveda dregnil v sršenje gnezdo pri „Neue Freie Presse“, kajti prusožidovski list se je znosil nad njim prav po svoje. To pa pač radi tega, ker je Biankini Slovan in ker je v svojem govoru poleg državnih koristi ob jednem zagovarjal tudi slovanske koristi na jugu monarhije.

Kajti Biankini je dal naravnost razumeti dunajski diplomaciji, da ako hoče ista pošteno in vestno zastopati državne koristi na avstrijskem jugu, mora na vsak način gledati na to, da se združi Dalmacija s Hrvatsko in Primorjem ter se ustvari močno hrvatsko vojno mornarico, katera jedina bi bila zmožna po jedni strani odbijati sovražne napade Italije, po drugi strani pa uspešno varovati trgovinske in kolonijalne interese monarhije.

S temi besedami, katere smo deloma posneli iz „Hrvatske“, je torej povestano, kolike važnosti za našo monarhijo mora biti pomnoženje naše vojne

plom“ ter si napajal zajedno oči in dušo na rajske prirode okrog, vzklknil sem samcat zase: „Vsi smrtni grehi, zaradi katerih morajo pogubljenci Dantejevega „Pekla“ prenašati grozne muke pogubljenja, ko jih raznoteri hudiči „žive pekó“ v goreči peklenki smoli, jih natakajo na razbeljene ražuje in drugače mučijo na vse neskončne načine, vti ti smrtni grehi so tudi grehi slovenskega ljudstva na Tolminskem, katero brez dvoma zaden, sodeč po tej-le poviši, večno pogubljenje.“ —

Poboji, detomori, ki so v tem ljudstvu — vse po omemjeni poviši namreč — „na dnevnom redu“, pijančevanje, srd, zavist, surovost, — z jedno besedo lastnosti, radi katerih zasluži to ljudstvo, da se mu izreče največje zanjevanje ter se je celo izobči iz človeške družbe, vse to je naslikano črno na belem v oni poviši céne nemške izdaje „Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens“.

Ali da se prepričam, je-li resnica, kar pišejo ljudje „slaveči“ našega naroda lepe lastnosti in širijo po svetu, napotim se nizdoli do prve kmetske hiše.

Po opisu sem spoznal, da je moralno biti baš ondi, kjer je doživelna znana mestna družba, noseča v ta planinski raj blagre mestne kulture, — katastrofo z biki, kravami in — mlekom v — omivalniku. Prijazna kmetica mi pride naproti smehljaje ter me praša, da li česa potrebujem, pray rada mi postreže. No, reči moram, že nastop te kmetice mi je imponiral: ali je to tisto „umazano, neolikano in surovo ljudstvo“, si mislim, pa zaprosim požirek mleka, katerega sem prav poželel. No, misliti si morete, gospod urednik, s kako „grozo“ sem pričakoval,

da mi prinese kmetica mleka v — omivalniku ter da bode v mleku gomazilo muh in takih rečij. Mleko je bilo tu in prvo je bilo, da sem si natančno ogledal posodo in malce pobrskal po beli tekocini.

Kmetici vidno ni ugajalo moje početje, pa pravi:

„O, gospod, saj je vse čedno, ni se treba bati kake nesnage, ali kaj tacega.“

„Vidim, mati!“ odgovorim, ali zdaj je tudi prišel trenutek, da razodenem kmetici svojo tajnost.

„Ali veste kaj stoji tu notri zapisan?“ rečem, ter je pokazem rudeči

Uredništvo in upravljanje se nahaja v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopis je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravljanje „Gorice“. Oglaša se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbji.

Dopisi.

Iz zahodnih Brd. V „Soči“ štev. 24. pod naslovom „od Beneške meje“, g. dopisnik svojo pomoto v „Soči“ štev. 10. popravlja, potem pa še nekoliko dostavlja.

Piše, da je dne 3. jan. preč. gosp. župnik v Kožbani napil Kožbandske fante, da so „prav neusmiljeno tolkli po zvonovih“ itd. itd. v čast preč. g. dr. Gregeriču.

V 6. štev. „Gorice“ ponuja g. župnik v Kožbani 100 K onemu, ki mu do kaže, da je dne 3. jan. napil omenjene fante. Dokler tega g. dopisnik ne do kaže, kar piše o njem v javni časopis, imenuje ga obrekovalca in nesramnega lažnjivca.

Ker si pa g. dopisnik onih 100 K pri g. župniku ne upa uzdigniti ter vidi, da ime, ki mu ga je g. župnik dal, ni kaj častitljivo, radi tega hoče popraviti svoj dopis, ki mu najbrže ni prinesel tega kar je pričakoval, marveč „klofuto“....

Zdaj pa v 24. štev. „Soče“ piše: — „Fante Kožbandske pa je „menda“ županov sin napajal“. No, že po besedi se dopisniku pozna, da laže, ker beseda „menda“ ni nič kaj zanesljiva priča, — no vzel je zdaj dopisnik Matijčev pot, ki je reklo očetu: Jaz sem videl „pesa“ že gotovo večjega, kakor je največji konj; in naposled je prišel do tega, da njegov „pes“ ni bil večji od navadnega psa, kajti bal se je po

zvezek biblijoteke „der Unterhaltung und des Wissens“.

„Kako naj to vem, ko ne znam citati nemški?“

„Nu, tu notri stoji o vas prebivalcih tega kraja to in to...“ in povedal sem strmeči kmetici celo povest od konca do kraja, njej nasproti pa sem zlasti povdarjal ono točko z mlekom v omivalniku, polnim muh, pa dogodek z biki ter mestnimi gospodi borečimi se s palicami.

„Za božjo voljo!“ vzklknje kmetica, „kaj take reči pišejo o nas mestni ljudje? Ti božji čas ti!“

„No, treba je razločevati med mestnimi, pristavim; „ljudje, ki take govorijo širijo o vas, gotovo niso našega rodu ljudje, marveč kaj drugega, ker to že pomeni, da imajo pri tem še kake druge namene. Ali pa veste, da je v tisto hišo, iz katere je prišla ta-le povest, romalo že na stotine srebrnjakov iz pod streh prebivalcev tega okraja?“ Kako pak, iz pravd tolminskega ljudstva je koval „gospod“ bogate rumenjake, „gospa“ pa je sramotila s svojim peresom to isto

* Pisateljica Paul Marija Lacroma, Nemka, je soproga znanega gorškega odvetnika. „Lacroma“ je le njeno — pisateljsko ime.

očetovej besedi, ker se je zlagal, da si nogo zlomi, ko pride čez most.

In tako „napredujejo“ tudi naši naprednjaki, le nazaj: kakor „rak“.

Dalje govoril: „Pomota onih mož, ki so to povedali, je bila le v tem, da ne znajo ločiti imena „župan“ in „župnik“. — Ker je torej le v imenu „pomota“, reči bi mogli v 24. štev. „Soče“, n. pr. da je župan omenjene fante napajal, a ne županov sin.

Zaradi tega dopisniku rade volje pustimo naslov, kakoršnega je po zaslugu prejel, namreč: lažnjivec.

Čuditi se res mora ves svet našim „Tumovcem pri Beneški meji“, kakoršnih bi k večjemu našli še kje v — deveti deželi.

Iz Skrilj. — „Hranilnica in posojilnica v Skriljih“ imela je v nedeljo 10. marca 1. redni občni zbor. Udeležba je bila velika. Predsednik gosp. Ant. Vrčen konstantiral je sklepčnost občnega zbora. Pozdravil je navzoče ude, ter razjasnoval koristi našega zavoda, kateri se ni ustavnil iz političnih, ampak iz gospodarskih obzirov. Pojašnoval je delovanje društva, čas ustanovitve, razglasitve, začetek delovanja in promet od 1. aprila do 31. decembra 1900, kateri je bil nad 28.000 kron, t. j. v devetih mesecih. Pokazal nam je s tem, kako da se vse doseže, ako se le hoče, samo poguma in vztrajnosti je treba. Spodbujal nas je k v. r. čnosti ter vabil one, kateri imajo kaj prihranjenih novcev, da jih pri tej hranilnici vložijo, katera jim daje dovolj garancije za hranilne vloge in tudi pošteno obrestuje. Predstavil nam je dosedanje načelstvo, da smo osebno poznali društvene voditelje. Priporočil je za prihodnost voliti može, kateri nas bodo pošteno, vstrajno zastopali.

Po izvolitvi se je gospod predsednik Anton Vrčen v imenu izvoljenega odbora zahvalil za zaupanje, katero smo mu zopet skazali, ter nas navduševal, da moramo vsi skupno delovati, ako hočemo, da se bode naš zavod razvijal in služil svojemu namenu.

Z željo, da bi se „Hranilnica in posojilnica“ krepko razvijala, zapustili smo društvene prostore.

Zadružnik.

Iz Hruševice na Krasu. — Neka revna žena preobložena z otročiči je pustila svojega triletnega fantiča samega pred hišo z malimi otroci. Ona je odšla za nekaj časa po opravilu. Med tem časom je deček odprl vrata, stopil na ognjišče, kjer se mu je vnela obleka tako, da se je nevarno opekel. Vend je upanje, da okreva. — Pri otrocih ni nikdar zadosti previdnosti.

Dne 3. t. m. smo imeli tatu v naši podružnici. Ko je bila cerkev v nedeljo

prebivalstvo. Taki so naši ljubi prijatelji!“

Bil sem se nekoliko razgrel pri tem in kmetica je iz mojih besed zamogla spoznati, da pač ljubim ta svoj rod ter da bi ne bil zmožen tako obrekovati ga pred svetom. Naposled se poslovim od kmetice ter, ko naložim v svojo potno torbico še nekaj krepkih dokazov, da je do pičice vse neresnično, kakor označuje to ljudstvo imenovana povest, krenem jo proti Tolminu, kjer sem nameraval prenočiti.

Mej potom pa sem imel še ta-le znamenit samogovor:

„Velerodna gospa Lacroma!

Vaš „Todesgeheimniss“ Vam pač ne dela časti. Kajti ne le, da je uprav načadno literarno skrupcalo, marveč po vsej pravici ga primerjam — omivalniku polnemu mleka, v katero ste samovoljno nametala grdi muh najrazličnejših napak, katerih naš narod nima in jih ni imel in ta — omivalnik, poln nesnažnega literarnega mleka, ste servirala nemški javnosti z namenom, da širi po svetu zaničevanje našega naroda; za to uslužo pa Vam, velerodna gospa Lacroma, naš narod ne more biti hvaležen in Vam gotovo tudi ne postavi spomenika“.

popoldne odprta, si je neznan človek pripravil kelih s pateno, da to zvečer odnesi. Cerkovnik je ta nered zapazil in trdi, da je bila ključavnica luknja zamašena s peskom in papirjem. Iz previdnosti je vzel kelih s seboj na dom, ter zaklenil cerkev. Toda, ko se vrne zvečer zvoniti za verne duše v vicah, zapazi vrata zakristije odprta in v zakristiji vse premetano. To ga je potrdilo o nameravani tatvini. Ko vse pregleda, spozna, da je ukradena ena alba in dve platneni rutici. — Previdnosti cerkovnikovi se je zahvaliti, da ni bil kelih ukraden.

Nek mož je šel na lužo po vodo. Ko stopi na led, se mu udere in gre do glave v vodo. Z velikim trudem se je izvlekel sam iz vode. Prav tako se je led udrl tudi dvema ženskama, ki sti prali. Ljudje so prihiteli ter ju izvlekli iz vode. —

Iz Škrbine. Kakor drugod, tako se tudi v naši pošteni občini nahaja lulika iz pešnice „Soči“ in nje evangeljem udanih bitij. Vodja naše „napredne“ stranke je „Volek Obadov“. Ta pseudonim nosi zvonec, preobrača kozle ter jih pošilja „Soči“. Odkar je barantal z antikristovimi novci, je v „Soči“ žehtal našega č. g. župnika, g. župana in podžupana, a ko je te „vgnal v kozji rog“, potem se je v zadnji „Soči“ spravil na vaškega načelnika v Svetem ter ga pomravaril po svoji „naprednjaški“ oliki. Ako bode naš pseudonim v tem smislu napredoval, postane imeniten, kajti že zdaj — ko vse pogreša — koketuje z največjimi porednjaškimi glavami. V želodcu se mu preobračajo duhovnikovi ostanki, zato rogovili proti njim. V naši vasi je prevočil razpor, zdaj pomaga v Svetem žehtati Toneta, potem pojde v druge občine opravljal, da si steče nevenljivih zaslug, prej ko postane „deželni poslanec“. Volek, pa ne Obadov, hoče biti razumen dečko, četudi ni videl šole razun naše vaške učilnice; veliko si domišlja, le škoda, da na pogubonosni podlagi.

Šrbinc.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek po zbornični seji so se šešli načelniki raznih klubov ter so se v navzočnosti ministerskega predsednika posvetovali o delavnostnem programu, katerega naj zbornica izvede še pred velikonočnimi prazniki. Dogovorili so se, da bode poslanska zbornica v tem tednu h večem tri seje ter da se prepusti ostali čas raznim odsekom za posvetovanje, posebno pa železniškemu in onemu, ki se ima posvetovati o zakonskem načrtu, glede zvišanja davščin na žganje. Dogovorili pa so se, da se še pred velikonočnimi prazniki rešijo v zbornici naslednji predmeti in sicer: Zakon o odpravi eraričnih mitnic, zakon o sirotin-

V krčmi Tolminu, kjer sem v prenočeval, sem čul pripovedovati, da se je ustavnil nekak polepševalni odbor, ki je napravil zunaj trga prijetno štališče.

Ker se zanimam za vsakojaki napredki naših trgov in mest, hitim koj v jutranji zarji na omenjeni kraj, da se na lastne oči prepičam o tem najnovjem napredku tolminskega trga. In res, viden sem, — a presenetilo me je, — pa veste kaj? No, bodi brez ovinkov povedano. Mej imeni, katerim so bili posvečeni razni „odmori“, stalo je tudi ime — „Lacroma“. — Tako sem vedel, kaj to pomeni. Vstanem, vzamem v roko potni les, pa rečem sam pri sebi: „Ali bi bili Tolminci izkazali pisateljici to čast, ako bi bili lansko leto slutili, da bode tako počastila naš narod pred svetom? — No, najbrže ne!“ pa jo krenem proti sv. Luciji. No zdaj veste tudi, gosp. urednik, zakaj sem dal svojemu spisu naslov „Lacroma“. Ako pa ne verujete, kar sem povedal, pa sami čitajte VIII. zvezek biblioteke „Der Unterhaltung und des Wissens“ letnik 1901, cena 75 pfenigov, — povest se nahaja na 101. strani in ima naslov „Das Todesgeheimniss“ spisala gospa Paul Maria Lacroma.

skih blagajnah in zakon o rentnem davku. Mogoče da prideta na vrsto še pristojbinska načrta in pa zakon o davščinah na žganje.

Posebno glede zadnjega se še vedno nadaljujejo pogajanja med Čehi in drugimi parlamentarnimi strankami. Čehi bi namreč radi prinesli svojim volilcem kak piruh, ter se s tem pred njimi opravičili zaradi glasovanja o zakonskem načrtu glede kontingenta novincev. Poljaki so seveda popolnoma pripravljeni ustreči Čehom v tem pogledu, ker bi ob enem v prvi vrsti ustregli tudi sami sebi. Posmisleke proti temu pa stavijo nemške stranke, ki bi rade videle, da prideta zakonska načrta o zvišanju davščin na žganje in pa o investicijah h kratu pod streho in da bi se tako izognili eventualiteti da bi se ne delalo od strani Čehov potem, ko bi bil zakon glede zvišanja davščin na žganje že gotova stvar, kakoršnih koli ovriv proti investicijam. Sicer se je pa nadejati, da so konečno sporazumljenje vendarle doseže.

Govori se tudi, da bode poslanska zbornica pred velikonočnimi prazniki zbravala še do 29. t. m. potem pa, da se snideta ogerska in avstrijska kvotna deputacija na Dunaju. Tudi volitve v delegaciji se bodo kmalu vrstile. Po velikonočnih praznikih pa bode baje prišel državni zbor zopet skupaj in sicer okoli 15. aprila in bode zboroval do konca maja, v katerem času se bode vrstilo tudi zborovanje delegacij ki bode letos na Dunaju.

Nove trgovinske pogodbe med trozveznimi državami in trozveza.

Leta 1903 poteče doba trgovskim in carinskim pogodbam med Italijo, Nemčijo in Avstrijo. Treba bo torej te pogodbe obnoviti. Ker so pa te pogodbe velikanske gospodarske važnosti za vsako izmej imenovanih držav, ni nikako čudo, da se je že zdaj začelo časopisje živahnobaviti s to zadevo. Prvo se je začelo italijansko časopisje pečati s tem vprašanjem. Povod temu pa je dala Nemčija, ki misli baje pri obnovitvi trgovinske in carinske pogodbe poostriči svoje pogoje ter uvesti po francoskem vzgledu dvojno carinsko tarifo ter s tem utesnititi zunanjou konkurenco v prilog lastnim gospodarskim koristim.

Proti takim nakanam Nemčije se je začel pa pripravljati v Italiji odločen odpor, ki ni bil še nikdar tako splošen, in ki ne velja le obnovljenju trgovinske in carinske pogodbe pod tržimi pogoji, marveč ki je naperjen tudi proti obnovljenju trozvezne sploh.

V Italiji prevladuje od dne do dne prepričanje, da je bila trozveza za Italijo zlorobljena in da so baš bremena, katera je nalačala trozveza Italiji, provzročila finančno mizerijo, v kateri se nahaja Italija. Poleg tega pa je javna tajnost, da ni bil sedanji mladi kralj italijanski nikdar posebno naklonjen trozvezni in da tudi sedanji italijanski minister za zunanje reči Brinetti ni bil poseben nje zagovornik. Pri vsem tem bi bila prenagljena trditev, da se kolikor glede trgovinskih in carinskih pogodb, toliko tudi glede trozvezne ne doseže potrebnega sporazumljenja ali isto prenagljeno bi bilo za zdaj trditvi nasprotno. Gotovo pa je in ostane, da ne more biti govora o trdnih političnih zvezi med državami, med katerimi vlada glede trgovinskih in carinskih pogodb nesporazmljenje.

Vsled tega je pa jako značilna vest, ki kroži zadnje dni po avstrijskem časopisu, vest namreč, da Avstrija pri obnovljenju trgovinske in carinske pogodbe z Italijo ne bode več vzela v njo tudi vinsko klavzulo, točko torej, ki je doprinašala Italiji največ koristi, a našim vinorodnim deželam največ škode.

Soditi po vsem tem torej, nimajo polnoma krivo oni, ki primerjajo trozvezno preigranemu glasovirju, pri katerem so začele strune hudo pokati.

O veliki zaroti Kitajev vedo poročati časopisi. Lansko leto, za časa, ko so zasedle mejnaročne čete mesto Peking, se je bila raznesla mej vojaštvom gvorica, da so Kitajci v svojem begu nameravali razstreliti v zrak arsenal. Govorilo se je celo o tem, da je pod arzenalom osemnajst velikih rogov, naloženih z dinamiton. Mejnaročno vojaštvu je bilo vsled teh gvoric tudi vznemirjeno in ruski inženjerji so začeli stvar preiskovati. Čeravno pa niso zasledili ničesar, vendar so bili prepričani, da se mora nekaj vršiti pod zemljo, kajti slišali so zlasti po noči neko trkanje, kopanje ter tekanje sem ter tija. Seveda je bilo jasno, da je to izviralo od Kitajcev, a nikdo od njih, niti Lihungčang sam, niso vedeli ničesar o tem, marveč Lihungčang je rekel, da se pač nahajajo pod arzenalom starovrh iz prejšnjih stoletij. Te rove so hoteli Evropejci zaslediti. Dali so torej na isčem mesti, kjer se je najbolj slišal pod-

zemski šum in ropot, kopati in prav kmalu so prikopali do mogočnih obokov, katere je bilo treba najprej razstreliti. Ali ti oboki so bili tako jekleno trdi, da jih ni bilo mogoče razstreliti in se je moralno čakati, da dobodo več streljiva. Ob enem pa se je čulo tudi pod cesarsko palato, v kateri se je naselil general Waldersee, jednako podzemsko delovanje. Seveda je bila poslej pozornost velika, straže so bile pojavljene in vsak hip se je pričakovalo katastrofe, zlasti že radi tega, ker so prihajali razni opomini, da Kitajci nekaj nameravajo. Nekega dne, bilo je baš pred Božičem lanskoga leta, začelo je v arzenalu zbrani častniki strahoviti grom iz jednega ogromnega dvorišča. Vse je hitelo gledat. Kaj se je zgodilo?

V omenjenem dvorišču je stata vojaška drvarnica. Ono jutro je pripravljal drva nek kitajski kuli za Evropejce, nekaj nemških topničarjev je bilo v njegovi bližini. Kuli je kadil tobak, a mu je prišlo na misel, da je iztresal pipa na tla, v istem trenotku se je zabliskalo na mnogih krajih drvarnice in kakor bi trenil, zagrmetlo je in razpršilo v zrak drvarnico. Kitajci in vse, kar se je nahajalo v bližini, one nemške vojake pa je vrglo daleč stran ter jih močno poškodovalo. Od drvarnice ni bilo nobenega sledu, a ogenj se je jel bliskoma širiti na bližnja poslopja. Kitajci so najbrže nanosili v oni prostor smodnika in je mogoče, da se je oni kuli žrtvali da bi naredil Evropejcem neprijetnost.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Sinoči je umrl v najlepši možki dobi v Gorici gosp. Ivan Dekleva, vinski trgovec in vodja Gruropove užitninske pisanre. Fokojnik je bil vrl narodnjak, dober človek in vsled tega prijubljen pri vseh, ki so ga poznali. Naj počiva v miru!

Udj e kr. kmetijskega društva sežanskega, komenskega, kanalskega, bovškega in idrijskega okraja so izvolili z večino glasov za svojega zastopnika v centralni odbor ces. svetnika gosp. Fr. Vodopivec v Gorici.

Veselica ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici, ki se je vršila včeraj v dvorani goriške Čitalnice, se je nad vse vrlo obnesla. Za danes radi pomanjkanja časa in prostora v listu konstatujemo le toliko, da so se vse točke divnega vsporeda prav dobro obnesle ter da ne moremo izrekati dovolj polhvale in priznanja požrtvovalnim sotrudnikom in sotrudnicam. Kar pa nas je še posebno obradostilo, je bilo dejstvo, da je bila obširna dvorana do zadnjega kotička napolnjena in so bili vsi sedeži razprodani. Čistega dohodka je bilo čez 600 kron. Ta veselica je bila zopet osrečujoči dokaz, da je našemu slavnemu občinstvu pri sreu usoda našega narodnega šolstva v Gorici, katerega sijajni spomenik je naš mogočni „Šolski Dom“. Živelo slovensko rodoljubje! Le po tej poti pogumno naprej do — cilja!

Denarni doneski k včerajšni veselicu ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Ker se niso mogli osebno udeležiti veselice, poslali so našemu uredništvu in sicer: G. I. Vidmar, župan v Lokavcu 5 K, g. A. Kragelj, prof. v Gorici 5 K, g. G. 2 K.

„Zakaj nismo priporočili „Snežulgjece“. Pod tem naslovom je priobčila sobotna „Soča“ člančič razne in tako značilne vsebine, s katerim pa se danes nočemo na dolgo in široko pečati: opominiti hočemo le grde neresnice, ki tiči v trditvi: „Društvo (kolesarsko) je dvakrat prosilo uredništvo „Gorice“ da bi sprejelo vsaj naznilo tega plesa: toda prezirljivo je šlo v uređniški koš“. Ta trditve je popolnoma neresnična in do cela neosnovana, zaradi česar pa pošljemo „Soči“ tudi popravek, v katerem je rečeno, da uredništvo „Gorice“ ni dobilo ne pisemo ne ustmeno od „kolesarskega društva“ nobenega obvestila in nobene prošnje za vzprejem takega obvestila v list, ter da vsled tega ni moglo iti „prezirljivo v koš“.

„Soča“ z dne 14. marca piše: „Ker denarja ni bilo, so morali vzeti pot pod noge, rožni venec v roke ter romati k dr. Šuštersču v Ljubljano, da je odpr kredit pri „Ljudski posojilnici“. — Tako je brez dvoma postopal dr. Tuma, ko je pred dvema letoma dobil od iste ljubljanske „Ljudske posojilnice“ mnogo tisočakov za „Obrtno zadrugo“. Pri njegovem značaju se od njega že sme kaj takega pričakovati. Dne 1. januvara 1900 je imela „Obrtna zadruga“ za 261.872 K ali pa 130.936 gld. hranilnih vlog. „Goriška ljudska posojilnica“ pa za 615.865 gld. Od zadnje svote pa lahko odstojemo 100.000 gld, katere so vložili v posojilnico nekateri tuji denarni zavodi,

ne pa privatne osebe. Tako bi tedaj imeli svoto 515.865 gld. V oben prej imenovanih tukajšnjih denarnih zavodih je bilo tedaj v začetku leta 1900 za kakih 646.701 gld. hranilnih vlog od privatnih oseb. „Soča“ nam je dne 14. marca povedala, da je bilo treba med letom 1900 v rečenih dveh denarnih zavodih izplačati nad 600.000 K ali pa nad 300.000 gld. hranilnih vlog, tedaj nekako polovico vseh pravih hranilnih vlog. To je hudo! V enem letu izgubiti polovico hranilnih vlog, če prav bi gospodje radi dali pod nekimi pogoji po 5 od sto, ne pa samo po $4\frac{1}{2}$ od sto. Tako se godi po naših denarnih zavodih, odkar sta Tuma in Gabršček odstranila iz odbora oben zavodov razne njima neljube osebe. „Soča“ je dne 12. maja leta 1900 širokoustno pisala: „Klerikalna stranka ima pri Gor. ljudski posojilnici le za 70.000 gld. vlog“. In sedaj deset mesecev pozneje pa mora priznati, da je bilo treba izplačati nad 300.000 gld. vlog samo v enem letu. Znano nam je, da imajo „klerikalci“ še nekaj hranilnih vlog v rečenih dveh zavodih in kakor sami pravijo, da še te potegnejo. Na drugi strani pa morajo gospodje, da pridejo do denarja, odpovedati posojila. Kdor ne more o pravem času plačati, mu obesijo tožbo na vrat. Ljudje iščejo denar pri „Montu“, pri „Centralni posojilnici“ in drugod, da bi poplačali svoj dolg pri Gor. ljud. posojilnici, pri kateri se vrši, kakor se kaže, nekaka izvredna amortizacija.

Koncert Ondriček. Kakor smo že omenili, sviral bode v petek dne 22. t. m. v dvorani Dreher (Hotel Central) svetovnoznameni c. kr. komorni virtuoz na gosilih g. František Ondriček (spremljal ga bode pijanist Klasek iz Dunaja). Program proizvajjanju je sledenje: 1. Raff — „Suite“ g. Fr. Ondriček; 2. Paderevski — varijacije, g. Klasek; 3. Bach „Chaconne“ g. Fr. Ondriček; 4. a) Schütt — „Reverie“ b) Chopin „Polonaise“ g. Klasek; 5. a) Ondriček „Notturno“ b) Paganini „Tarantella“ g. Fr. Ondriček; 6. Smetana-Ondriček — „Prodana nevesta“, fantazija g. Fr. Ondriček. Pričetek ob 8. uri zvečer. — Ustoppnine: I.—IV. vrsta (z vstopnino vred K 4, V.—IX. vrsta (z vstopnino vred K 3, X.—XI. vrsta (z vstopnino vred 2 K, vstopnina 1 K 20 vin. Vstopnice prodaja knjigotržnica Wokulat.

Ni nam še treba posebej naglašati kaj je Ondriček na polju glasbene umetnosti. Kajti slava njegove umetnosti je razširjena že po vsem vesoljem svetu; njegovo ime se izgovarja v najviših krogih civilizovanega sveta z istim spoštovanjem kakor i v umetniških krogih. O njegovi umetnosti pričajo neštevilne pohvale v vseh časopisih in umetniških revijah, kajti širom sveta so že donele njegove čarobne gosti in zapustile povsodi za seboj sled splošnega občudovanja. Zato tudi naše občinstvo ne zamudi prilike, ki se mu nuditi, da se naužije Ondričekove umetnosti.

Zalosten povratek. V petek opoldne so izročili vojaški oblasti begunci Josipa Trampuša, ki je lani od svojega polka štev. 97 ubežal v Italijo. Italijanski karabinieri so ga pripeljali do meje, ga tam izročili našim orožnikom in ti so ga izročili vojaški oblasti. Ker je Trampuš zdaj hudo bolan, pripeljali so ga v takojšnjo vojaško bolnišnico.

Železnica Gorica-Trst čez Kras. Iz Štanjela nam pišejo: Železniško ministerstvo je poslalo našemu županstvu potom c. kr. namestništva v Trstu obvestilo, da je, rešuje zapisnik komisije, ki je lani opravila pregled te čerte, sklenilo napraviti v Štanjelu postajo za 100-osne vlake, to je za vlake, ki obstajajo iz 50 vagonov, brez stroja in tenderja. Ta postaja naj se pa tako uredi, da bo rabil tudi za morebitno podaljšano stransko železniško črto iz Štanjela do Postojne. Dalje je razvidno iz zgoraj omenjenega obvestila, da je ministerstvo ustreglo želji Komencov, da se postaja v Rihembergu napravi kolikor mogoče blizu ceste, ki pelje čez Ravnjak v Komen. Ministerstvo je tudi sklenilo, da se nameravani postaji Kopriva in Dutovlje zjednite v jedno in sicer v Skopem. Pri Repentabru pa se napravi mala naložna postaja.

Iz Komna nam pišejo: Občinska cesta od Komna proti Svetemu je v tako slabem stanju, da je bolj podobna vodni strugi kakor vozni cesti. To cesto imajo za popravljan Preserci, pa vršijo to svojo dolžnost tako slabo. Mesto grušča namreč vozijo — zemljo na cesto, katero naj bi raje zvozili na zemlje potrebno njivo! Zaradi tega je pa na tej cesti tako blato, da obtičijo v njem čevlj, da jih komaj iztegneš iz njega. Pa hočejo biti napredni ti — Preserci! Opaziramo naše napredno županstvo, naj pride vendar enkrat v okom tem nedostatom ter se naj skaže napredno tam, kjer je naprednost v resnicu na pravem mestu!

Državni prispevki za ceste na Goriškem. — Vlada je predložila državnemu zboru proračun, v katerem čitamo sledeče prispevke za naše ceste: Za preložitev okrajne ceste od Nabrežine do Št. Polaja 6400 K. Za popravo državne ceste pri Morskem blizu Kanala 10000 K. Za cesto ob Lijaku pri Šempasu 3. obrok 2000 K. Za cesto ob Idriji v kanalskem okraju 3. obrok 30000 K. Za most čez Sočo pri Barki, 4. obrok 170000 K. Za skladovno cesto od staregasela do Breginja in dalje do Logov, za skladovno cesto od kobariškega mosta ob levem bregu Soče ter za baško cesto med Grahevem v Hudojužno 10000 K. Za braniško cesto 20000 K. Za preložitev drž. ceste od Kobarida proti Trnovemu od kilometra 110:8 do 115:2 — 5. obrok 60000 K. Za cesto od Ušnika čez sv. Lucijo in Želin po Idrijski dolini do Zgornje Idrije na Kranjskem 9. obrok 20000 K. Za baško cesto od Hudejužne čez Podbrdo do kranjske meje 12. obrok 60000 K.

Dalje za most čez Idrijo pri Dolnjah prispevek iz 1. 1900 — 4000 K. Za most pri Mirniku iz 1. 1900 — 4000 K. Za most čez Sušico na cesti od Š. Šljega v Bazovico na Krasu 2. obrok iz 1. 1900 — 8.000 K. Za cesto od Kanala do Vogrščeka na levem bregu Soče 5. obrok 20000 K. Za skladovno cesto od Soče do Baumbachove koče v Trenti 5. obrok iz 1. 1900 — 6000 K. Za občinske ceste občine Ročinj in za cesto na Kambrško 10000 K. Za cesto Rihemberg-Komen 8000 K. Za mosta čez sotesko Tominske in za cesto do Čadraga 8000 K.

Vabilo na naročbo. — Urad c. kr. kmetijskega društva vzprejema vsak dan od 9. ure predpoludne do 2 pop. naročbe na naslednje kmetijsko blago:

- a) Bakreni vitrijol (prve vrste) in
- b) zmleto žveplo (dvakrat rafinirano, izvanredno drobno zmleto),
- c) žveplo s primesjo 3% bakrenega vitrijola.

Kupna cena za bakreni vitrijol je določena na 61 K in 70 vin. (gld. 30.85) kvintal.

Pri naročbi bakrenega vitrijola je plačati 10 krov varčine od vsakega kvintala ali 1 K od vsakih 10 kg.

Za originalne sode držeče 250 kg. ne bo plačati embalaže; med tem ko se bodo za manjše množine vračunili žaklji po različnosti množine blaga.

Najmanjša množina bakrenega vitrijola, katero se more naročiti, je določena na 10 kg. in v množinah, katere se dajo deliti s številko 10.

Kupna cena zmletega žvepla v žakljah po 50 kilogr. je 13 K in 40 vin. (70 gld.); kvintal žvepla s primesjo: 15 K in 20 vin. (gld. 7.60) in varčina, katera se mora plačati pri naročbi, znaša 2 K za vsaki žakelj;

d) kilenskega solnitra s 15%—16% dušika po 22 K in 70 vin. (gld. 11.35) kvintal;

e) rudninskega superfosfata z 12 do 14% fosforove, v vodi raztopljive kislene K 6.40 (gld. 3.20).

f) formalina po 2 K 50 v kilo.

Vabilo na III. redni občni zbor okrajne posojilnice v Kanalu, registravane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bode vršili na „Belo nedeljo“ dne 14. aprila t. l. koj po popoldanski službi Božji v občinski dvoranji v Kanalu. — V spored: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje računov. 4. Volitev načelnika in nadzorstva. 5. Razni nasveti.

Načelnstvo.

Pod plazom. Ivan Leban iz Žabč pri Tolminu je 9. t. m. nesel škopo na strmo senožet, kjer so stavili senik. Kar pridrži plaz, ki ga podsuje. Drugi plaz odnese toliko snega, da se je prikazala glava ponesrečenega. K sreči je prišel za njim njegov brat, da ga je resil. Poškodovan je hudo, vendar je upanje, da okreva.

Influenca — nekateri joj pravijo „florence“ — gospodari po Tolminskem. Po nekaterih vseh ni prizanesla skoro nobeni hiši. V marsikateri hiši je polna peč bolnikov. Letos se influenca posebno rada prevrže v pljučnico, ali pa vsaj kake nasledke pusti.

Neusmiljen oče. Čevljarski A. N. v Ljubljani je svojega otroka imel šest ur privezanega za mizno nogo, in ga pretepjal, da je bil ves črn. Nečloveškega oceta je policija zaprla in ga izročila deželnemu sodniji, ker je vrh tega se grozil, da bode ubili ženo.

Krasen rodoljuben predlog. Na zadnjem občnem zboru podr. „Družbe sv. Cirila in Metoda“ za Istro v Spljetu je bil stavljen ta-le važen predlog: „Ravnateljstvo Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro se pozove, da stori vse potrebitno, da se istrsko vprašanje prosvete proglaši

splošnim vprašanjem slovanske prosvete v Avstriji“.

Spljetsko „Jedinstvo“ pa dostavlja k temu predlogu še iz svojega to-le: „Jasno je, da so Istra, Trst, Gorica in enako Kočna in Štajerska mrtve straže jadranske obali in južnega slovanstva, mrtve slovanske straže proti italijanskim in germanskim nasprotnikom.“

V Istri, dasi smo Slovani v ogromni večini, se nam ne ustanovlja šol kakor Italijanom in ne srednji zavodi, kakor Nemcem, še več, Italijani ne uživajo samo vseh blagov „milega jim zistema“ marveč jim ni še tega zadosti ter še znašajo denar za „Lego nazionale“, s katero zpeljuje naše otroke k odpadništvu, dobro izkorisčenjo položaj Istre.

Raznarodovanje Istre so Italijani proglašili svojim narodnim italijanskim vprašanjem in za „Lego nazionale“ znaša ves italijanski narod in veliko prinosov dohaja naravnost iz Italije. Jednako je z nemškim „Schulvereinom“, ki zida nemške šole po Slovenskem s pomočjo celega nemškega naroda, posebno iz Prusije. A mi? Mi, izpostavljeni „Legi“, kakor bratje Slovenci „Schulvereinu“, lokalizovali smo se.

Istrsko prosvetno hrvatsko vprašanje stalno je za nas istrsko, a ne obče hrvatsko, ker hrvatski narod ne pomaga dovolj bratom v Istri, kamo-li vsi Slovani v državi?

Predlog meri torej na to, da Slovani v Istri priskočijo na pomoč ne le vsi Hrvati, marveč vsi Slovani te države, da tudi mi borbo za obstanek, — prosvetno borbo v Istri, na tej mrtvi straži jadranske obali, na podnožju Balkana, proglašimo za splošno slovansko, da pozovemo vse Hrvate, brate Čehe, Poljake in Rusine, da nas ne pozabijo da se nas spomnijo, da nam pomagajo. Nadejamo se, da uprava družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Opatiji uvažuje ta predlog ter se vse slovansko časopisje, rodoljubi in društva vroče zavzemajo za to, da se čem prej snide splošni slovanski shod v posvetovanju, kako pomagati tužni Istri, — za tem pa se nađejamo tudi, da bodo i bratje Slovenci storili jednakoz Trst, Gorico in ostalo Slovenijo.

S proglašenjem tega našega vprašanja obče slovanskim doboode isto drugo, večjo, veličastnejšo obliko, a postane tudi tisočerokrat večje moralne in gmotne koristi. Svet pa naj izve, da nam je pričetkom XX. stoletja za to, da si, prisiljeni v to, sami osnujemo svoje narodne sole, da rešimo svojo mladino tuje propagande, da nam ne postanejo jančarji“.

Potrijen zakon. „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcijonirani rekrutni zakon.

Plavajočo razstavo aranžuje v Washingtonu načelnik statističnega urada A u s t i n . Razstava najodličnejših ameriških izdelkov bude razvrščena na mnogih transportnih ladijah ter bode tako plula z ladijami okoli sveta in vse večje luke. „Ves svet ne more priti k razstavi, a mi obiščemo lahko z razstavo ves svet“, pravi gospod Austin.

Sto zibelk je naročila italijanska kraljica Helena, ki pričakuje veseloga dočka. Zibelk s krasno opravo bo davorala 100 laškim materam, ki bodo isti dan povile, kakor ona.

Listnica uredništva. Gospodu dopisniku T. Š. v G. Predno objavimo Vaš dopis o nekem goriškem zavodu, treba nam je natančne informacije.

Ker je pa ta zadeva g. dr. Tumi, našemu zastopniku v dež. šolskem svetu, gotovo bolj znana kakor nam, pozivljamo ga, naj vrši svojo dolžnost ter spregovori o tem v seji deželnega šolskega sveta.

Ako bi bila pritožba na tem kompetentnem mestu brezuspešna, potem bomo že vedeli, kaj nam je storiti.

Narodno gospodarstvo.

Odprto pismo

našim občinskim zastopom, kmetovalcem in prijateljem kmetijstva.

Naše c. kr. kmetijsko društvo je najstarejše med vsemi društvimi v deželih; ono ima že svojo lepo zgodovino in kot organ c. kr. ministerstva za poljedelstvo posreduje ono med vladom in deželom, kadarkoli gre za varstvo in pospeševanje našega kmetijstva. Prav posebnega pomena je to, da se po njem pretakajo denarne podpore, ki jih ces. vlada podeljuje za razne kmetijske namene. V zadnjih letih znašajo te podpore poprečno 24.000 kron na leto. Ono posreduje tudi dobro raznega, zanesljivega kmetijskega blaga, kakor modre galice, žvepla, umetnih gnojil itd.

Dalje razdeljuje ono skoro vsako leto na tisoče cepičev najplemenitejših sadnih vrst, in kolikor dopuščajo sredstva, tudi sadna in murvna drevesca. — V posebnih skrbih ima zboljšanje domačo goveje živine. Vsako leto se nakupujejo

čistokrvni biki in tudi čistokrvne krave našim razmeroma najprimerniših pasem te se izročujejo razumnim živinorejecem zlaj te, zdaj one pokrajine v plemenske namene. Društvo skrbí tudi za kmetijski poduk po svojih glasilih in drugih tiskopisih, ktere razpošilja od časa do časa svojim članom in drugim kmetovalcem; — ono oddaja svoje menenje o zakonodajnih in drugih naredbah, ki se tičejo kmetijstva — s kratka, ono ima nekako vodstvo vsega tega, kar sega v kmetijske interese naše dežele. — Ta kratek preglj nekogovega delokroga nam dokazuje jasno, da je to najvažnejše društvo v deželi. Njegovo delovanje se razteza čez celo deželo, in kar je čital društvena pročila vseh let, odkar stoji društvo na čelu sedišči predsednik, n. e. F r a n c e g r o f C o r o n i n i , moral se je prepričati, ne samo, da je ono delilo svoje dobre vseskozi pravico, ampak da je delalo to vedno z ozirom na spoznane potrebe, pa da so tiste strani največ doble, ktere so se najbolj zanimale za kmetijski napredki ter so razvijale najživahnejšo delavnost na kmetijskem polju. V tem oziru moramo priznati, da društvo podpira, kolikor more, samodejavnost ljudstva.

Toda ta samodejavnost bi se morala v prvi vrsti razodeliti v mnogobrojni deleži vseh tistih, katerim je društveno delovanje posvečeno, potem vseh na občini, saj je kmetijstvo vsem glavnih življenja, dalje društven, ki se bavijo s kmetijstvom in slednjem vseh ljudi zastopnikov in prijateljev kmetijstva. A glejmo, kakšne so v tem oziru dejanske razmere!

Naše c. kr. kmetijsko društvo šteje zdaj vseh članov skupaj 410, ki se razdelujejo po posameznih oddelkih tako le:

Gorica z okolico, to je s celim sodniškim okrajiem 145, Tržič 60, Červinjan 58, Gradišče 30, Kormin 24, Cerkno 20, Kobarid 20, Ajdovščina 18, Tolmin 17, Kanal 6, Bovec 6, Sežana 5 in Komen 2.

Med 145 članov prvega oddelka (Gorica z okolico) jih je samo 30 slovenske narodnosti in vseh skupaj je med 410 članu samo 124 naših.

krmilu. Nikakor ne! On je tudi s krepko in spremno roko vodil izročeno mu krmilo. Predsedoval je, malo da ne, vsem sejam, in zborom in skrbel je ves čas zato, da je društvo zadostovalo svojej blagovorni nalogi. Kakor je bil velik dobrotnik vsem siromakom, tako je tudi vestno za to skrbel, da se z izdatnimi sredstvi in v prvivrsti z razumnim kmetijstvom zapahne vir siromaštu. Bil je v tem oziru zares uzoren velik pastir, izgled pravega duhovnika.

Tudi moj slavni rojak monsig. V a-l-e-n-t-i-n S-t-a-n-ič se je odlikoval po svojem delovanju kot član in odbornik našega kmetijskega društva. In tako vidimo, da je na Kranjskem duhovščina prav častno zastopana v tamoznej c. kr. kmetijski družbi, in meni bi bilo kako ljubo, in stvari gotovo v korist, ako bi se tudi pri nas uresničil rek: Exempla trahunt.

Mi se tolkokrat in tako radi počnamo s svojo dvetretjinsko večino v deželi — a kjer bi v svojo korist in svojo čast moral pokazati to večino — t-a-m-n-a-s-n-i. Priznavam sicer, da smo ubožni in da nam je plačevati vse polno davkov, tudi takih, katerih ne pobira davkarja, ker si jih sami nalagamo, da ohranimo svojo narodno eksistenco; a pri vsem tem moral bi vsaj toliko storiti in zagotoviti, da bodo imeli v s-i-n-a-s-i okraji vsaki vsaj po ednega svojega zastopnika v osrednjem odboru, in to lahko dosežemo, če ravnamo po izgledu cerkljanskega okraja: Naj pristopijo vse naše davčne občine in vse kmetijske zadruge in društva — pa bode! V Gorici in goriški okolici pa naj se prav posebno skrbi za pomnožitev članov, da dobimo tudi v tem največjem oddelku primerno število zastopnikov. Zganimo se! tu gre za našo korist in našo čast!

V Gorici, 15. marca 1901.

E. Klavžar
odbornik c. kr. kmet. društva.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Loterijske številke.

16. marca.
Grac 39 67 37 65 66
Dunaj 82 7 26 37 45

Dunajska borza.
16. marca 1901.

Skupni državni dolg v notah .	98:30
Skupni državni dolg v srebru .	98:20
Avstrijska zlata renta	117:70
Avstrijska kronska renta 4% .	97:90
Ogerska zlata renta 4%	117:85
Ogerska kronska renta 4%	92:85
Avstro-egerske bančne delnice	16:74
Kreditne delnice	714—
London vista	240:30
Nem. drž. bankovci za 100 mark	117:47 ¹ / ₂
20 mark	23:50
20 frankov	19:08
Italijanske lire	90:40
C. kr. cekini	11:32

Istrski teran!!

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi ogromno

istrskega terana,

katerega želi preje nego nastopi vročina prodati. — P. n. g. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobé pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

„Istrska vinarska zadruga“
Pulj (Pola) — Istra.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Krompir za seme

fine vrste
odpošilja v vsakej množini

Alojzij Kanc,
trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta.

Knjiga „Naši narodni gredi“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Gorici in pri knjigotržcu g. Likarju. V nobeni slovenski hiši ne bi smela manjkati ta knjiga, iz katere se moramo učiti, kako živeti res slovenski in kako se ogibati narodnih gredov. Baš sedanje volitve po obmejnih slovenskih pokrajnah so zopet pokazale, kako potreben smo še narodnega pouka. Zatorej Slovenci, ne izogibajte se tej prekoristni knjigi in naročajte si jo! Cena knjige je 50 vinarjev po pošti 5 vin. več.

Razpis dražbe.

Županstvo v Ajdovščini razpiše zmanjševalno dražbo za zgradbo nove mrtvašnice in obzidja novorazširjenega pokopališča.

Dražba se bode vršila v nedeljo dne 31. marca t. l. ob 3. uri poludne v občinski pisarni v Ajdovščini.

Načrti in dražbeni pogoji so v občinski pisarni v Ajdovščini ob uradnih urah na ogled razgrnjeni. Sprejema se tudi pismene ponudbe.

Županstvo v Ajdovščini,
dne 12. marca 1901.

Župan:
LOKAR.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Iljada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pričoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 stranij.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Doliva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallicu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florjanu v Kranji.

16:74—

London vista 240:30

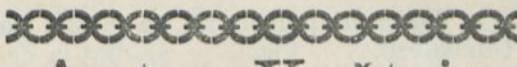
Nem. drž. bankovci za 100 mark 117:47¹/₂

20 mark 23:50

20 frankov 19:08

Italijanske lire 90:40

C. kr. cekini 11:32

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štev. 23,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petroloj v zabolju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valencič v Il. Bistrici. Zveplenje družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlinu v Kranju in z Joehmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zaboljkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Tiskovine za prošnje v doseg brezobrestnih posojil vinogradnikom

ima v zalogi

„Narodna tiskarna“.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela **dalmatinskih in istrskih v in nogradov.**

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicu na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 50 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzoce.

Cene zmerne. Postrežba poštana.

Pravim

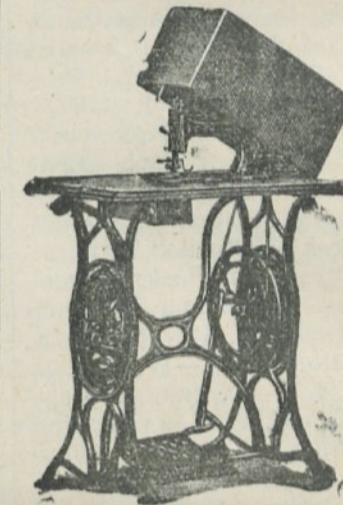
naravskim dalmatinškim vinom oskrbljuje pojedine obitelji

Juraj Gamulin
Jelsa (otok Hvar)
Dalmacija.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Prodaja strojev tudi na tedenške ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z deželi. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhan, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga zveplenje
sv. Cirila in Metoda.

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici — ulica Vetturini štev. 9 — v Gorici

Preskrbljena je z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času
po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegatnih ter osmrtnic v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„GORICO“ in „Primorski List“

„GORICA“

izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone

„Primorski List“

izhaja vsak četrtek in stane celoletno 4 K polletno 2 K, za manj premožne celo leto 3 K.

„Narodna tiskarna“ ima v zalogi vse tiskovine

Tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade na močnem papirju.

Pismena naročila tiskovin se izvrši z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.